

Indonesië 1994 deel 4

Tante Coo komt nog even langs om te informeren welke trein wij zullen nemen en zij zal de kaartjes kopen. Wat sloven onze gastheren en -dames van de opvangadressen zich voor ons uit! Wij zijn heel vroeg opgestaan en Rudy is op tijd. We gaan eerst naar de Borobudur. Het is heel erg warm weer. Rudy stopt onderweg voor natuuroptnamen en bij een rivier bezaaid met grote keien en lava, afkomstig van de berg Merapi en bij een veld met karbouwen. Natuurlijk moet ik met mijn pootjes in het water van de rivier, nota bene met een fototoestel in mijn hand. Ik moet daarvoor van de brug naar beneden gaan en heel voorzichtig lopen. Er is ook een kleine waterval, maar daarheen durf ik niet te gaan. Het water is fris, schoon en helder. Wat doet mij dat denken aan mijn zorgenloze jeugd.

De Borobudur, hoewel imposant, lijkt kleiner dan in mijn herinnering. We zijn niet de trappen opgelopen vanwege Peter. Bij de uitgang worden wij zowat overvallen door allerlei verkopers die souvenirs verkopen. Ik koop twee overhemden voor Peter (geen batik) en opnieuw opscheplepels. Een namaak-Boeddha heb ik al in mijn hand voordat ik het weet en ben waarschijnlijk qua prijs opgelicht. Voordat wij aan de trip zijn begonnen eerst met Rudy naar het postkantoor om geld op te nemen. Ik heb het steeds over flappen tappen. Dat bestaat toen niet en gaat gewoon met een giro betaalkaart. Wij vragen Rudy naar een restaurantje om wat te drinken, maar omdat hij geen dorst heeft hebben wij in een kleine toko langs

de kant van de weg gekoeld water gekocht. We gaan nu naar Candi Pawon. Daar zijn wij maar heel even gebleven voor foto- en filmopnamen. Weer veel verkopers die erg opdringerig zijn. Bij Candi Mendut zijn we wel naar binnen gegaan en hebben een 3 meter hoge Boeddha gezien, geflankeerd door twee meter hoge monniken. De Candi is te donker om foto-opnamen te maken.

Wel is het beeld dat met een soort spiegel het zonlicht projecteert op de Boeddha, ietsje verlicht. Ik heb dan toch een foto kunnen maken en een kaarsje gebrand. Buiten op het erf van Candi Mendut heeft Peter een foto van mij gemaakt met als achtergrond de waringinboom. Ik koop twee wayang-poppen, een andere dan die ik in Jakarta heb gekocht. In het kleine plaatsje Moentilan, waar mammie les gegeven heeft, koopt Peter 5 gouden krontjongringen in een goudwinkel. Hij heeft zeker een black out hahaha.

Bij de parkeerwachter heeft Rudy geïnformeerd naar nonya Pang.

Dat is een bekende koekjeswinkel waar mijn moeder goede herinneringen aan heeft. Nonya Pang is inmiddels overleden en de winkel wordt gerund door jonge vrouwen. Verder nieuws over nonya Pang weten ze niet! Wij kopen twee dodol (waar ik dol op ben), twee koewe lapis (lievelingskoekje van Peter). Ze smaken verrukkelijk. Ter plekke hebben we al wat koekjes op. We waren zo hebberig dat ik een hele doos met koekjes heb gekocht waar onder mangkok met veel minder santensmaak en boterzacht. Ik hoop dat ik de dodol onbedorven kan meenemen voor mammie, want dat is ook waar ze 'een moord voor

doet' en ook als herinnering aan nonya Pang.

Op de terugweg richting Djokja gestopt bij een rijstveld met een paman met een ploegende karbouw. Dat ben ik weer, want ik moet en zal op de wankele paden langs het padiveld lopen. Het liefste was ik in het rijstveld gestapt, maar heb dat niet gedaan. Tjonge, de aantrekkingskracht is zo groot om die te weerstaan om eindelijk met mijn pootjes in de sawah en modder te staan..

In Djokja eindelijk kunnen eten in een prachtig restaurant met een buffet. Veel keuze aan gerechten. Eerst ijs kopjor als vooraf en als toetjes roedjak

(gedondong, bangkuan en ketimoen).

In de roedjaksaus ontbreekt te weinig asam, naar mijn smaak. We gaan naar de Prambanan tempels (Hindoe tempels). Werkelijk schitterend omgeven door prachtige tuinen. We zijn verplicht door het hele tuinencomplex te lopen, omdat de ingang via een andere route loopt.

In Djokja naar een batikwinkel voor een demonstratie. Het is geweldig om te zien wat een geduld de mensen opbrengen en ik laat me goed voorlichten hoe de diverse kleuren en motieven worden aangebracht. Mammie heeft

op school ook leren batikken. We zijn nog naar een galerij

geweest om schilderijen te bekijken. Ik was helemaal weg van één schilderij dat op zijde is geschilderd. Het is heel duur en van de meester-artiest zelf.

Van de leerlingen ook een aparte galerij. De prijzen van de schilderijen zijn beduidend goedkoper. Bij een tuincentrum gestopt voor een melatiplant. Die is er wel, maar aan de grote kant. Gaat niet door, evenals de schilderijen.

We zijn om 16.30 uur in ons hotel teruggekomen en Peter heeft na een douche een duik in bed genomen. Ik zit op het platje mijn tijd te verdoen met een kop koffie en een cola. Uiteindelijk met blote voeten, mijn slippers zijn in de slaapkamer, naar een winkeltje in de buurt gegaan en heb twee T-shirts gekocht voor de twee jonge bediendes van oom Herman.

Bij thuiskomst zit tante Coö op ons platje met een zekere Eugène die stenen verkoopt. Nu vertrouw ik toch niet de zogenaamde echte 'juwelen', maar koop uiteindelijk een smaragd. Tante Coö heeft voor mij nangka gekocht. Ik bedenk wat ik als cadeautje voor tante Coö kan kopen, maar zelf heeft ze geen interesse voor een steen. Wel zijn we met zijn allen uit eten geweest. Ik bedenk dat het uit eten gaan voor tante Coö en Rudy op zich veel betekent. We zijn net thuis van het etentje of een bui breekt los. Die is wel kort maar hevig.

Morgen maken wij met het uitstapje het niet zo laat en

proberen om 15.00 uur terug te zijn in ons hotel. Op het programma staat Pangantritis onder andere. Ik geef twee filmrolletjes aan tante Coö om te laten ontwikkelen.

wayangvoorstelling van een kwartier gegeven in een apart zaaltje, speciaal voor ons met bijbehorende gamelanmuziek. De wayang kulitpoppen zijn vrij duur. Ik heb toch een stel gekocht om later in het trappenhuis op te hangen. Natuurlijk mogen wij Djokja beroemde zilverwerk niet vergeten. In de werkplaats een hele uitleg hoe het zilver wordt bewerkt en in de bijbehorende toko koop ik een broche en oorknopjes voor mammië en voor tante Rita en tante Coö een armband.

Bij een Hollandse bakker, mevrouw spreekt Nederlands, broodjes gekocht en risolles en enkele flesjes water. Peter durft geen warm eten aan. Hij heeft bij het opstaan last van

Het is broeierig warm weer. Onderweg gestopt bij een tuincentrum en geslaagd voor een kleine melatiplant. In Pangantritis gevaarlijke hoge branding en zuigend zand aan de vloedlijn. Heel eng. Uiteraard hiervan foto's en een film gemaakt van het natuurgeweld. Op weg naar Pangantritis, de plaats Kasongan aangedaan. Dat is een dorp waar aardewerk wordt gemaakt en verkocht. Ik koop een beeldje waar Peter niets aan vindt, maar ik wel. Na Pangantritis diverse batikwinkels bezocht en procedé bekeken

(nogmaals heel interessant), maar vinden niets van onze gading. Het wordt echt een toeristisch gedoe, want we gaan nu naar winkels van wayang kulitpoppen en ook een hele uitleg erbij gekregen. Het is secuur werk om deze te bewerken. Bij een van de winkels, er zijn er talrijke van, een korte

buikloop. Ik heb hem Imodium gegeven en ORS. Gelukkig heeft hij tijdens de rit geen last gehad en valt de schade mee.

In Djokja op zoek naar een goudwinkel voor een armband voor Peter als herinnering aan het hartinfarct Bandoeng. Voor de inscriptie kan ik de armband om 18.00 uur halen. We zijn inderdaad op tijd thuis en Peter slaapt weer lekker. Ik zit in de voorgalerij met een potje thee en heb een deel van de nangka opgegeten. Lekker zeg! Al dat tropisch fruit heb ik wel gemist in Nederland. Ik heb oom Herman gebeld dat alles in orde is met Peter, dat de treinkaartjes zijn gekocht en wij met de nachttrein vertrekken naar Bandoeng. Tante

Coo komt om 18.00 uur met de foto's. De prijs hiervan valt tegen. Pisang godok gekocht en een waaier voor Peter. Tante Coo en ik nemen een betjak om de armband van Peter op te halen. Toen Peter wakker is, toch maar uit eten gegaan met z'n drietjes bij Tiong Sah aan de Jl. Pajeksan. Peter neemt pangsit gorèng, tante Coo en ik tjak tjak met witte rijst. Als drinken neem ik weer kelapa kopjor.

Onze laatste dag in Djokja..... Wij besluiten een andong te nemen in een laatste poging aan kebaja's te komen. De vervoerder brengt ons eerst naar een batikshop. Geen kebaja, maar mijn oog valt op een rond tafelkleed dat ik uiteindelijk na veel getawar heb gekocht. We gaan naar de pasar. Ik koop daar 3 kebaja's. 2 stagèn en drie bijbehorende selendangs. Buiten de pasar veel koekjes-vrouwtjes en ik koop twee ondé ondé.

Wij maken een afspraak met Rudy voor de afrekening van de autoritten en Peter wil ook niet al te laat naar bed gaan. 's Morgens vroeg bij een kruiden vrouwtje djamoe gekocht en ik was nog in een kimono. Lekker dat het allemaal zo kan en niemand ervan opkijkt. Ze is op de fiets en heeft verschillende kleuren djamoe in flessen. Ik krijg van haar koenir te drinken. Ik heb Peter nog gewekt om een foto van mij te nemen!

We hebben bij het Garuda hotel wat geld opgenomen tegenover het huis van tante Coo. Toen Peter en ik in de betjak willen stappen, geeft de betjakman een zak sawo's aan ons van tante Coo. Het is heel warm en wij zijn om 10.30 uur in ons hotel terug. Daar horen wij van het hotelpersoneel dat Rudy inmiddels langs gekomen is en hij om 12.00 uur terug zal komen. Eigenlijk willen wij met tante Coo uit eten gaan, maar durven het risico niet te nemen om Rudy mis te lopen. Gelukkig heb ik nog broodjes, pisang godok en lumpia's als middageten. Peter duikt om 12.30 toch zijn

bed in en van Rudy geen spoor. Ik ben met tante Coo om 13.00 uur voor de laatste inkopen in een betjak gestapt. We proberen wat huisbroeken voor Peter te kopen (voorbeeld voor de maat meegenomen). Op straat Rudy tegengekomen op de motor en ik vertel hem dat

Peter net naar de slaapkamer is gegaan en dat hij gerust naar hem kan vragen. Voordat wij weggegaan zijn, heb ik het personeel van Oryza ingelicht. De betjakman brengt ons naar een andere batikzaak, heel leuk dat ritje op zich door smalle straatjes en nauwe steegjes. Ik koop een huisbroek voor mijzelf en een groene kimono (die ik heb is turquoise). Daarna weer naar de pasar en hebben de huisbroeken voor Peter gekocht. Op de pasar is het leuk toeven. De stof kan

je zelf uitzoeken uitzoeken en de broek wordt ter plekke gemaakt. Tante Coo is naar huis gegaan en ik blijf met de inkopen op het platje zitten van ons hotel, want Peter slaapt nog steeds.

Tante Coo zal, wanneer het niet al te hard zal regenen, om 17.00 uur komen om afscheid te nemen. Om 16.00 uur breekt er een hevige bui los. Als afscheid kiezen wij

een gerenommeerd restaurant. Met het personeel van hotel Oryza overleggen wij wat te doen

wanneer de regen blijft aanhouden: gaan met twee betjaks (met één heb ik al een afspraak) of een taxi pakken. Tante Coo is toch gekomen naar het restaurant. Peter neemt spaghetti en ik mie gorèng oedang en een extra bakje salade. Ik weet het niet meer zeker, maar ik denk dat tante ook spaghetti heeft genomen. Zij drinkt thee, ik water en Peter ananas juice. Daarna ieder een kop cappuccino.

Ik geef tante mijn cadeautje, dat zij niet waar we bij zijn, zal open maken. Typisch Indonesisch, hoewel zij een Indo is. Ik kan wel zien dat zij verrast is. Ik heb een batik overhemd, leuk laten inpakken, aan tante Coo meegegeven voor haar echtgenoot die wij maar één keer hebben gezien. Hij is hartpatiënt en blijft het liefste thuis. We nemen afscheid en ik heb altijd moeite met afscheid nemen. Wie weet wanneer wij elkaar terug zullen zien? Omdat het droog is geworden gaan wij met twee betjaks en wij rijden elk ons weegs. Met het hotel afgerekend en wij maken nog onze laatste wandeling langs de vele winkeltjes in de Jl. Malioboro. Voor Patrick kopen wij een gouden ketting, een zwaard (namaak) en een

tafelkleed voor Anneke en twee extra beursjes. Wij zijn verplicht om een paraplu te kopen. Inmiddels regent het weer keihard. Ondanks de paraplu komen wij drijfnat in ons hotel.

Die avond nemen wij opnieuw twee betjaks naar het station. Daar koop ik brem en nog twee dodol. Gelukkig is er genoeg plaats in de trein zodat wij beidjes een bank in beslag kunnen nemen om te slapen. Kussens worden uitgedeeld en lakens. Die kosten zijn haast nihil te noemen. Bij Tasikmalaya word ik wakker door geroep van venters 'agua-agua' en ik bestel bij de ober 1 glas warme thee.

Wordt vervolgd.

Mila Boom-Schenkhuisen

